

Hoe gaat het met ons levend erfgoed?

In de afgelopen maanden is veel aandacht gegenereerd voor ons levend erfgoed. Het begon allemaal naar aanleiding van de gevolgen die de fosfaatregelgeving voor de oorspronkelijke runderrassen had. De SZH en de runderstamboeken sloegen alarm. Inmiddels is er veel in beweging.

In Nederland zijn veel rassen van de verschillende soorten landbouwhuisdieren aanwezig. Dan is het goed om te weten welke plaats ons levend erfgoed daartussen inneemt. Meten is weten.

Door de aandacht die de SZH bij het publiek en van de politiek voor de zeldzame rassen gevraagd heeft, blijkt er behoefte te zijn aan meer informatie over ons levend erfgoed en de status van die rassen. Om welke dieren gaat het? Hoeveel zijn er nog van? Wanneer zijn ze zeldzaam? Deze special geeft antwoord op die vragen.

Status Nederlandse rassen

In het eerste artikel in deze special (p. 10) wordt het overzicht toegelicht dat het CGN periodiek maakt van de status van de Nederlandse rassen. Welke FAO-criteria worden gehanteerd om te bepalen of een ras van oorsprong Nederlands is, wanneer is een ras zeldzaam en wanneer wordt het voortbestaan van een populatie niet meer als risicovol gezien (normaal)?

Zorg van de SZH

De SZH heeft niet de mogelijkheid elk zeldzaam ras te ondersteunen. Ze maakt dus daarin bewust een keuze en heeft daar criteria voor ontwikkeld. Daar gaat het tweede artikel over (p. 14). Dat geeft antwoord op vragen zoals waarom de SZH welke ras-

sen ondersteunt en welke rassen om cultuurhistorische redenen en/of biologische redenen niet verloren mogen gaan. Dit wordt toegelicht met voorbeelden en tabellen (met aantallen, status en trend, afkom-

stig van het CGN). In de tekst wordt ook verwezen naar de tabellen van zeldzame rassen die opgenomen zijn bij het eerste artikel. Op pagina's 10-13 staan de tabellen met de status van de Nederlandse rassen van vier kleindiersoorten en de hond. Op de pagina's 14-16 staan de tabellen met de status van de overige rassen die onder de zorg van de SZH vallen. De inteelttoename staat in de database van het CGN (zie p. 11). ●

Waarom bewaren?

In haar boek *Zeldzame Huisdierrassen* (1980) beschrijft Anneke Clason waarom het bewaren van de zeldzame huisdierrassen belangrijk is. Naast cultuurhistorische redenen noemt ze praktische en economische redenen. De laatste 50 jaar wordt van de gedomesticeerde dieren een zeer beperkt aantal soorten en rassen gebruikt voor de voedselproductie. Daarbinnen vindt bovendien een scherpe selectie plaats. Dat betekent een ernstige versmalling van de diversiteit aan eigenschappen van onze landbouwhuisdieren. Oude landrassen hebben nog eigenschappen die we (in de toekomst) nodig kunnen hebben. Een recent voorbeeld daarvan is de scrapieongevoeligheid die aanwezig is bij een aanzienlijk deel van de populatie van de Nederlandse Toggenburger.

Rudolf van Bottenburg

Nederlandse Toggenburger